

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ז"ל א. מ. מרטון : ד"ר א. מרטון ז"ל

6 OLDAL (értéktöbblet: adóval) 4 SEKEL TEL-AVIV, 1981 SZEPTEMBER 2., SZERDA 10,077 sz.

KREISKY:

Ausztria nem lesz Izráel és a Szochnut eszköze

„Nem változtatjuk meg a PFSz-el szemben alkalmazott politikánkat”

Bécs. (UPI, Reuter). Bruno Kreisky osztrák kancellár tegnap újságírók előtt ismételt meg a helyi zsinagóga elleni terrortámadást, de ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ez a támadás nem vonhatja maga után az osztrák kormány PFSz-el szembeni politikai vonalvezetésének megváltoztatását. Kreisky továbbra is azt állítja, hogy a terrortámadást nem a PFSz tagjai követték el — míg a letartóztatottak ennek az ellenkezőjéhez ragaszkodnak.

Kreisky kancellár szerint „nincs semmi ok” a PFSz-el szembeni vonalvezetés megváltoztatására. Véleménye szerint Izráel „kérelhetetlen politikája” a palesztinaiakkal szemben, váltja ki az ilyen szerű terrorselekményeket.

Ugyanakkor azonban a kancellár a leghatározottabban cáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint elhatározta a Szovjetunióból kivándorló zsidók „átmeneti táborainak felszámolását, illetve azt, hogy a jövőben nem teszi lehetővé zsidó kivándorlók átutazását Ausztriában, utban Izráel felé. Ausztria azonban nem hajlandó résztvenni olyan akcióban, amelynek célja a kivándorlók befolyásolása hogy „egy bizonyos országot” választanak végső uticélként.

Kreisky felfedte, hogy a Szoch-

nut kérelem fordult hozzá, „irányítsa” a szovjet zsidókat Izráelbe, más nyugati államok helyett. Ő azonban nem hajlandó erre, nem kíván Izráel, vagy a Szochnut eszközzé válni; Izráelnek egyedül kell megoldania egyik legkomolyabb problémáját, nevezetesen azt, hogy több ember vándorol ki onnan, mint ahány bevándorló érkezik. A Szovjetunióból kiutazó zsidóknak joguk van szabadon határozni afelől, hogy hol kívánnak letelepedni — mondotta.

Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a PFSz-nek nem volt semmilyen része a zsinagóga elleni támadásban, hanem azt az Abu Nidál-féle szakadár csoport hajtotta végre. Kreisky szerint a PFSz-iránti engedékeny politika „fel-

javította Ausztria pozícióját a Közelkeleten, nemzetközi elismerésben részesítette az országot és elősegítette baráti kapcsolatok kiépítését a különböző arab államokkal.”

Abu Chácéra order nisi-t kért a Felsőbíróstól

Áháron Abu-Chácéra munkaügyi és népjóléti miniszter, valamint helyettese, Áháron Uzán alminiszter tegnap order nisi-lyamodványt intéztek a Felsőbíróshoz. Azt kérték, hogy a bíróság utasítsa a kormány jogtalanosát, rendelje el az Abu Chácéra ellen folyó büntető eljárást megszüntetését mindaddig, míg a tizedik Kneszet nem megszűntette fel a miniszter mentel-

mi jogát. Abu Chácéra jogi érvelésének lényege az, hogy a kilencedik Kneszet idevonatkozó határozata csak a 10. Kneszet megválasztásáig volt érvényes; ebben a kérdésben nincs jogfolytonosság. A bíróság nyári szünete miatt csak egy ügyeletes bíró működik a felsőbíróstól. Ez a bíró még nem hozta meg döntését az ügyben.

Katonai puccs a Középatrikai Köztársaságban

Bangui, Középatrikai Köztársaság. (Reuter, UPI). — Tegnap reggel vérontás nélküli katonai puccsra került sor a Középatrikai Köztársaságban s ennek eredményeképpen a hadsereg vette át az uralmat az ország-

ban. Dávid Dákó államelnök a vezérkari főnök kezébe tette le a hatalmat. Az elnök „egészségi okokkal” indokolta lemondását.

Charles Hernu francia hadügyi miniszter közölte, hogy a Középatrikai Köztársaságban állomásozó, mintegy 1500 katonát számláló francia garnizon tagjai utasítást kaptak, egyelőre ne hagyják el kaszárnyáikat és semmilyen formában se avatkozzanak az események menetébe, kivéve ha francia állampolgárok megvédelmezésére lesz szükség. Hernu, aki a cherbourgi kikötőben egy naszdáv avatási ünnepségen beszélt, hozzáfűzte, hogy a külföldi állampolgárok biztonsága nem forog veszélyben és Dákó elnöknek sem történt bánódása, miután ellenkezés nélkül hajlandónak mutatkozott lemondani államfői pozíciójáról.

ALI KÜLÜGYMINISZTER ÁZSIÁBAN

Kairó. (Reuter, UPI). — Kámal Hasszán Ali egyiptomi külügyminiszter tegnap Bangkokban, 18 napig tartó ázsiai körutjának első állomására érkezett. Innen Singaporeba, Kínába, Észak-Koreába és Japánba folytatja útját. Valamennyi ázsiai államban a közkeleti helyzetről fog tárgyalni. Egyiptomi főtisztviselők szerint a külügyminiszter körútjának célja az ázsiai országokkal fennálló kapcsolatok szorosabbra fűzése és a szóban forgó országok tájékoztatása az egyiptomi — izraeli kapcsolat alakulásáról. Singaporeban Ali elnököltni fog az Ázsiában akkreditált egyiptomi nagykövetek értekezletén. A jövő év elején az egyiptomi külügyminiszter a Fülön-szigetekre, Ausztráliába és Új-Zélandba készül látogatni.

● Szaudia, a világ legnagyobb kőolaj-exportőre mintegy 10 százalékkal csökkentette termelését és közölte, gondoskodni fog arról, hogy a kőolaj hordónkénti ára ne essen a 32 dolláros „vörös vonal” alá. A New York-i szakkal ezzel kapcsolatban megjelözi, hogy a kereslet világszerte esőkenő irányzatot mutat, ami komoly gondokat okoz az OPEC tagjainak.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint ma még melegebb lesz az idő és a levegő páratartalma a tengerparti sávban emelkedni fog. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem, Csfát 20–33. Tel Aviv, Haifa 21–31, Afula, Tibériás 21–35. Ludd 19–33. Beér Séva 18–35. Éjlát 26–40 fok.

A lotto sorsolása

A lottó tegnapi 35/81 számú sorsolásán a következő számokat húzták ki: 04, 14, 16, 19, 22, 32. A pótszám: 37.

A temetések után

Chomeini csillapító hangú beszédet intézett a néphez

Telefon-fenyegetést kapott, hogy „ő lesz a következő” — Gerillák megölték két chomeinista bírósági tisztviselőt

Ankara. (UPI). — Chomeini ajatolla tegnap szózat formájában utasította az iráni vallási bíróságokat, hogy folytassák kesztvénnyel a rezsim ellenségeinek letérését célzó kampányt, amely népharag formájában jelentkezett, ujjult erővel, Ali Rádzsá elnök és Bahunár miniszterelnök vasárnapi meggyilkolása óta. Megfigyelők véleménye szerint Chomeini szokatlanul enyhe hangú beszédének az az indítéka, hogy a 81 éves főpap félti a bőrét, miután ismeretlen telefonáló hétfőn megfenyegette, hogy „ő lesz a következő.”

Chomeini a Teherán északi részében fekvő villájában mondta el beszédét, amelyet rádióon közvetítettek. Többek között azt mondta, hogy az illetékes hatóságoknak nem szabad szennvedélyük, vagy vérmérsékletük rabjaivá válni és olyan büntetéseket alkalmazni, amelyek túlhaladják Allah, illetve az iszlám törvénykezés szigorúságát.

Beszédében a miniszterelnökség épületében végrehajtott robbantást „kellemetlen epizódnak”

minősítette, amelynek áldozatai között volt a „Koránhi fiatalok” két legderekabb tagja. Hangzott azonban, hogy ennek

talt gyilkosokkal szemben is a Korán szellemében kell eljárni és nem tulzott büntetéseket alkalmazni.

Báni Szádr volt elnök lemondása óta a perzsa „vallási bíróság” több mint 600 rezsim-elleneséget végeztettek ki és nagyszabású „tisztogatásokat” rendeztek a Franciaországba menekült volt elnök hívei körében.

A Chomeini-rezsim ellenfelei

CHOMEINI
Meggzsidult bárányka?

nem szabad arra készítenie a hatóságokat, hogy kegyetlenkedjenek a foglyokkal és a rabokkal, vagy letartóztassanak ártatlan embereket. Az ügyészek és a bírák feladata — hangsúlyozta, — hogy megbüntessék a bűnsöket és szabaddá helyezzék az ártatlanokat, az Iszlám törvényeinek megfelelően. Mi több, — hangzott — az elmaraszt-

Begin a program szerint megy Washingtonba

A miniszterelnökségi hivatal szony egészségi állapota miatt közölte, hogy Begin miniszterelnök lábfejébe ellenére, programszerűen megy Washingtonba, hogy részt vegyen a csúcskonferencián. A miniszterelnök már alexandriai látogatása idején panaszkodott fájdalomról, és kiderült, hogy víz van a térdében.

Ismeretessé vált, hogy a miniszterelnök felesége, Aliza asz-

Szadát újra célzást tesz nyugalomba vonulásra

Kairó (UPI). — Anuár Szadát radni, amíg a nép akarja. Ha egyiptomi elnök a Mayo nevé a nép nem akarja — azonnal egyiptomi hetilapban újra célzott mennie kell. Ezért mondom min- arra, hogy jövőre, második mandátum-ideje leteltével szándékában áll visszavonulni a politikai életről. Egyiküknek sem kell túl hosszú ideig a színen maradnia, legyen ez politika vagy művészet. Tudunk kell, hogy mikor szükséges távozni a rivaldafényből, még mielőtt kényszerítene nek a távozásra.”

Szadát második mandátumideje 1982 októberében jár le. Az egyiptomi elnök a múltban már utalt arra, hogy második megbízatási ideje leteltével szeretne visszavonulni. A parlamentben elhangzott kijelentését hangos tapssal fogadták. Szadátot először 1970-ben, másodszer 1976-ban választották elnöké.

Megnyílt két volt rendőrtiszt bűnpere

A Báránész-ügy bizonyító anyagának meghamisításával vádolják Saul Márkuszt és Jehuda Elbázt

A jeruzsálemi törvényszéken tegnap megnyílt Saul Márkuszt ügyvéd, volt rendőr-alezredes és Jehuda Elbáz volt rendőrnagy bűnpere. Azzal vádolják őket, hogy meghamisították a bizonyító anyagot a Ráchel Heller katonalány meggyilkolásával vádolt Ámosz Báránész ügyében és ezzel a vádlott elmarasztalását

idézték elő, aki egyébként hét éve szünyölök a börtönben és a mai napig ártatlanságát hangoztatja. Jogszakértők szerint a két vádlott elmarasztalása esetén feltétlenül perújrafelvételre kerül sor Báránész ügyében.

Mindkét vádlott a vádirat felolvasása után tagadta bűnösségét és így a tárgyalás folytatását mára napolták el. A pert hármastanács tárgyalja, amelynek tagjai Eljáhú Noám, Méir Volinszki és Jákov Bázák törvényszéki bírák.

RÖVIDEN

● Líbia tegnap tartott nemzeti ünnepét, amely Gádafi forradalmának 12. évfordulóját jelözi, nagyszabású katonai parádé keretében mutatta be a Szovjetunióból kapott korszerű fegyverzetét. Szíriában is állami munkaszünet volt, a Líbiával való fúzió előkészületei keretében.

● Felmérés eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a párányi Liechtenstein nagyhercegség 26 ezer lakosának 35,7 százaléka külföldi állampolgár, akit a liberális adótörvények vonzának Liechtensteinbe. A nagyhercegség most megfontolás tárgyává tette az 1963-ban Svájcjal aláírt megállapodás hatálytalansítását, amelynek értelmében a két állam polgárai szabadon élhetnek és dolgozhatnak egymás területén.

MEGÉRKEZETT NÉGY F-16-OS GÉP

Washington. (UPI). — Az amerikai légihaderő szóvivőjének közlése szerint tegnap reggel Izráelbe indult 4 darab F-16 típusú harciperülőgép azok közül, amelyeket Reagan elnök adminisztrációjában libanoni bombázások miatt ideiglenesen visszatartott. A szóvivő közölte, hogy az ugyancsak visszatartott F-15-ös gépek már megérkeztek rendeltetési helyükre, míg a fennmaradó F-16 gépek a technikai lehetőségek figyelembevételével rövid időn belül ugyancsak felszállnak Izráel irányába.

Lapzártakor a gépek leszálltak az egyik izraeli katonai repülőtéren.

**ROBBANÁS
PARIZSBAN**

A tegnapelőtti virradó éjjel pokolgép robbant a párizsi Intercontinental szállóban és a robbanás következtében 18 ember megsebesült. A párizsi rendőrség véleménye szerint nemzetközi terrorbanda követte el a tettet. A robbanás körülbelül egymillió frank összegű kárt okozott.

**URES VOLT
A POSTAZSÁK...**

A ciprusi Larnaka repülőterére tegnapelőtt felbontva és üresen érkezett meg egy Londonból küldött amerikai diplomáciai postazsák, amelyet a nicosiai amerikai nagykövetségnek címeztek. Nemzetközi nyomozás indult annak megállapítására, hogy ki bontotta ki az amerikai diplomáciai postát és pontosan mit tartalmazott a postazsák.

**ELTÖRÖLTÉK
A HALÁLBÜNTETÉST
FRANCIAORSZÁGBAN**

Párizs (UPI). — A francia kormány jóváhagyta a halálbüntetés megszüntetését célzó törvényjavaslatot.

A nyaktólvaló kivégzés 189 évig volt érvényben. A vonatkozó javaslatot szeptember 17-én tárgyalja a parlament, azonban a kormány által történt jóváhagyás gyakorlatilag a javaslat megszavazását jelenti, mert a szocialisták abszolút többséggel rendelkeznek a parlamentben.

Az Ötödik Köztársaság 1958-ban történt megalakítása óta 20 embert végeztek ki Franciaországban legutóbb 1977 szeptemberében.

Mitterrand egyik első intézkedése volt amnesztiát adni egy halálraítélteknek.

**HITACHDUT
OLÉJ HUNGÁRIA**

HERZLIA

MA. szeptember hó 2-ikán a Ben Gurion utca 12 sz. alatti helyiségünkben d. u. 5 órakor közgyűlést tartunk. Fontosságarra való tekintettel kérjük a tagság pontos megjelenését.

A vezetőség

APRÓHIRDETÉSEK

● **VENNEK OROSZ** zongorát bármilyen állapotban, bárhol, Részpenzert. 93-313694, 93-298373

● **VASALOMUNKAST** keres vegytisztító részbeni-állandó munkára. 254529

● **JOLANDA** mindent vesz, órák, órákat, televíziókat, butorokat, stb. 828711

● **VIKTOR** vesz televíziókat, frizdereket, butorokat, felszámolókat. 825908.

● **AMOSZ MINDENT VESZ!** Lakás fel-felszerelést, hagyományokat — antik tárgyakat — ezüsttárgyakat 03-337613, 03-828037 az este 03-586675

● **GRÓKET KERESUNK** esti és éjszakai munkára Tel-Aviv környékén. Jelenleg keres személyazonosság igazolványt és két képpel: Agudat Hasomrim, Lilienblum 29

WIZO * NATANJA

Szeptember 7-én, este

8 órakor, ünnepélyes

ÉVADNYITÓ TEASZT

Fellépnek az Operaház tagjai:

GABOR TERRY

KÁHANE MICHAEL

GIDO STERNBAUM

Zongorakísérettel opera, operett, chazánut és ivrit dalokat énekelnek.

Háziasszonyok:

Fogel Frida — Godel Uci —

Goldstein Etus — Gutfreund

Lili — Hirsch Brácha —

Hirsch Judit — Schwartz

Jocheved — Singer Honka —

Stern Joli — Zeman Eszter.

Költséghezjárulás: 15 sekel

* Feliratkozás az október 4-i

— a két ünnep közötti — je-

ruzsálemi kirándulásra.

Egyesült Államokba helyezték át,

erre a célra azonban nem tartja

**A PFSz fokozni akarja
európai terrortámadásait**

„UJJÁELESZTIK” A FEKETE SZEPTEMBERT

Izraeli szakértők megalapozott véleménye szerint, a PFSz fokozni szándékszik támadásait európai, izraeli és zsidó célpontok ellen. Miután a terrortervezők kötelezi a dél-libanoni tűzszünet „arra törekszik, hogy külföldön kövessen el terrorcselekményeket, valamint hogy jordániai területről indítson támadásokat Izrael ellen.

Több jel utal arra, hogy a ter- támadásai miatt. Bebizonyosororisták folytatni akarják bécsi doitt, hogy az osztrák hatóságok támogatása miatt. Bebizonyosororisták folytatni akarják bécsi doitt, hogy az osztrák hatóságok támogatása miatt. Bebizonyosororisták folytatni akarják bécsi doitt, hogy az osztrák hatóságok támogatása miatt.

PILLANATFELVÉTEL

Hol született Herzl Tivadar?

Azt hittük, hogy nem kérdés, hol született Herzl Tivadar, a politikai cionizmus megalapítója. Kiderül, hogy nagyon is kérdéses, nem mindenki tudja a helyes választ. Ugy látszik, egyes lexikonok, szakkönyvek Budapest helyett Bécsot teszik meg a szülővárosának.

Legutóbb hétfő délután szereztünk erről tudomást. A bécsi zsinagóga ellen elkövetett palesztinai terrorista-merénylet kapcsán a rádió „Időszerű fogalmak” című — egyébként kitérő és hasznos — rovatában Gileád Schermondotta el, ami Béccsel kapcsolatban tudni illik — zsidó vonatkozásban.

A cikk felsorolja Bécs jelentős zsidó szülőiteit és utolsóikát — azzal a megjegyzéssel, hogy utóljára, de nem utolsó sorban — Herzl említette, mondván, hogy ott született és a munkásságát is ott kezdte.

Az izraeli magyar-zsidó közösség büszke és méltán büszke Herzl Tivadarra, akinek szülőházát ma is emléktábla jelöli a budapesti Dohány utcában, de úgy látszik van még tennivaló annak érdekében, hogy köztudottá váljon ez a tény, illetve el kell oszlatnunk a félreértést: ifjúkorában került Bécsbe, addig Pesten élt.

Utána kell néznünk, melyik lexikonban és kézikönyvben szerepel tévesen ez az adat és oda kell hatnunk, hogy kijavítsák.

Minednek előtt Gileád Schertől kell megkérdeznünk, milyen forrásmunka nyomán informálta tévesen a Kol Jisraél gyanutlan hallgatóit hétfő délután.

(tótkomlóssy)

**HAIG MAGA AKAR FOGLALKOZNI
AZ AUTONÓMIA-TÁRGYALÁSOKKAL**

Washington (—). — Alexander Haig amerikai külügyminiszter be akar kapcsolódni az autonómia tárgyalásokba, ha már kialakult a megbeszélések iránya az Izrael és Egyiptom közötti első érintkezések után. A kormányzatnak egyelőre nincs szándékában külön megbízottat kinevezni a tárgyalásokra és úgy látszik, hogy maga Haig fog foglalkozni ezzel a tárggyal, legalábbis a kezdeti stádiumban.

Izrael és Egyiptom már érintkezésbe lépett az amerikai kormányzattal, hogy tájékozzódjon az amerikai részvételről a tárgyalásokban, miután Begin izraeli miniszterelnök és Szádát egyiptomi elnök elhatározta a megbeszélések felújítását, anélkül, hogy előzőleg tárgyalt volna arról az amerikaiakkal. Ásráf Gurbál, Egyiptom amerikai nagykövete a múlt hét végén találkozt az amerikai külügyminisztérium főtisztviselőivel, akikkel, többek között arról is tárgyalt, hogy melyik ország, illetve város volna kedvező az amerikaiak számára a tárgyalások folytatására.

Az amerikai kormányzat érdekelve van abban, hogy a tárgyalásokat valamely fázisban az Egyesült Államokba helyezték át, erre a célra azonban nem tartja

kedvezőnek New Yorkot, mert „túl közeli az UNO-befolyás”. A kormányzat elvi álláspontja azonban az, hogy „amit elfogadjunk a felek, elfogadjuk mi is, mind a tárgyalások színhelyét, mind pedig azok tartalmát illetően”. A kormányzat helyesebbnek véli, ha a megbeszélések első fázisában nem csatlakozik a tárgyalásokhoz, hanem csak miután Egyiptom és Izrael elsimította a

**Vita Izraelnek szállítandó
kém-műbolygó körül**

Washington. (—) A Newsweek értesülése szerint az amerikai kormányzat körében vita folyik arról, hogy juttassanak-e kém-műbolygót Izraelnek. Izrael régóta kéri ezt, azonban amerikai szempontból a dolog nem egyszerű, mert Izraelnek való juttatása egyben azt jelenti, hogy szigorúan őrzött technológiai titkok is Izrael birtokába jutnak, ezen kívül pedig a dolog oda vezethet, hogy Moszkva hasonló műbolygókat ad Libániak, vagy más közelkeleti szövetségének.

Izrael kérésének támogatói azt hangoztatják, hogy a szináj

Mint ismeretes, gyorsan szabadon engedte azt a két fegyveres teerroristát, akit a repülőterén fogtak el, közvetlenül Szádát egyiptomi elnök tervezett látogatása előtt. Szádát emiatt mondta le látogatását.

A Daily Telegraph jelentése szerint a nyugatnémetországi biztonsi szerveket figyelmeztették arra, hogy a Fekete Szeptember tevékenységének felújulása várható. A Fekete Szeptember a PFSz befolyása alatt áll, annak ellenére, hogy kísérletek történtek egy beállítani a szervezetet, mintha az független volna a PFSz-től. A cél természetesen az, hogy a Fekete Szeptember által elkövetett terrorcselekményekért a PFSz-t ne lehessen felelősségre vonni.

Árját július közepén megbeszélésre hívta össze a terrorista vezetőket, akik jóváhagyták Ábu Ijád programját a Fekete Szeptember tevékenységének felújítására. Ennek deklarált célja „cionista és imperialista célpontok támadása Nyugat-Európában”. A terv szerint Ábu Ijád áll a szervezet élén. Két megbízottja, Átáf Básziso és Ámin Almindí informálta erről a Fátách európai megbízottait.

A Frankfurter Allgemeine Zeitung értesülése szerint a Fátách két héttel ezelőtt határozta el, hogy fokozza terrorcselekményeit nyugateurópai zsidó célpontok ellen. A lap Beirutban működő arab diplomatákra hivatkozik.

A bécsi terrortámadás következtében a genfi zsidó hitközség elhatározta, hogy fokozza biztonságát intézkedéseit intézményei védelmére. Néhány ismert svájci zsidó üzletember elhatározta, hogy fegyveres testőrt alkalmaz.

RÖVID HIREK

● Mágén Dávid Ádom az egész ország területén keres 25 és 40 életév közötti önkénteseket. Az önkénteseket elsősegély kurzusokra küldik. Az első tanfolyam, hetenként kétszer, négy hónapon keresztül tart. A Mágén Dávid Ádom célja, hogy utánpótlást biztosítson jelenlegi önkéntesei számára.

● Az ország északi lakosai közül is sokan csatlakoznak a szináj visszavonulás elleni mozgalomhoz. Közöttük van Dán Lehner nyugalmazott tábornok, Neot Mordecháj kibuc tagja is. Egyesek már bejelentették, hogy elhagyják a Galilt és szináj településekre költöznek.

● A tel-avivi rendőrség kábítószert osztálya a Hátikvá negyedben megtartott razzia során 12 kábítószert-kereskedélemmel gyanúsított személyt tartóztatott le. Az előállítottak között van két nő is. A gyanúsítottaknál 30 adag heroint találtak.

● Akkóban 33 évi születeltetés után újra megnyílt az El Achmádije iskola, amely papi pályára készülő ifjak oktatásával foglalkozik. Az iskolából a múltban több olyan muzulmán személyiség került ki, aki fontos szerepet töltött be az Erec Jiszræli muzulmánok életében az állam megalakulása előtt.

● Szeptember 1-én megkezdődött az izraeli vadász-idény, amely január végéig tart. Négyezer vadász újította fel engedélyét és 250 új engedélyt adtak ki olyan személyeknek, akik letették a megfelelő vizsgát. Több mint 100 vadászengedélyt vontak be, melynek tulajdonosai megszegték a vadásztörvényt.

● 87 éves korában meghalt Mirjám Burla néhai Jehuda Burla, az ismert héber író felesége. Az odesszai születésű Mirjám Burla 1911-ben alijázott és ahhoz a chaluci csoporthoz tartozott, melynek tagja volt Ráchel Janai, Jicchák Ben Cvi, Joszef Chájim Brenner és Dávid Ben Gurion is.

● Bezárás fenyegeti a bét-seá-naszukat.

ni fonodát, részben a szakmában mutatkozó válság, részben pedig az üzemi elavult felszerelése miatt, amely nem tesz lehetővé rentabilis termelést. A fonoda 300 alkalmazottja foglalkoztatás nélkül marad. Közülük 100 előzetes nyugdíjba megy, 200-nak pedig más munkahelyről kell gondoskodni.

● A jeruzsálemi Gilo negyedben új társadalmi és kulturális központot avattak fel. A szertartáson jelen volt Kollek polgármester, Henry Taub, a JOINT elnöke, helyettese Ralf Goldmann és más meghívottak. A központ, a JOINT támogatásával létesült.

● Az állami kórházak országos üzemi bizottsága munkakonfliktust jelentett be, tekintettel arra, hogy a kormány letiltotta további ápolónők és adminisztratív alkalmazottak felvételét. Roni Sálém, az országos üzemi bizottság elnöke közölte, hogy a kórházak üzemi bizottságai szeptember 16-án a tel-hásoméri SIBA kórházban közgyűlést tartanak és határoznak a további lépésekről.

● Nachum Pészách, a Hiszta-drut kulturális és oktatási osztályának főnöke azt javasolja, hogy a Hiszta-drut követelje, hogy közelebbi bizottság ellenőrizze a kormány által létesített második televízió-csatorna bevezetésének lehetőségét.

● Jorám Áridor pénzügyminiszter határozata értelmében Jákob Gádist nevezik ki a pénzügyminisztérium költségvetési osztálya élére a távozó Jiszræek Árkin helyett. Gádis Jávine kibuc tagja és a VNP-hez tartozik.

● A Rechovot déli részén fekvő Milchen negyed lakosai vábáros tüntetést rendeztek a városvezetés ellen, amely szerintük elhanyagolja lakónegyedüket. A tüntetők égő gumiabroncsokkal torlaszolták el az országutat. A kikergetett rendőrség szétosztotta a tüntető csoportot, de gondoskodott arról, hogy a lakosok képviselői találkozzanak a polgármesterrel, akivel ismertették panaszukat.

**Jeruzsálemben helyezték örök
nyugalomra a magyar-zsidó
Fried Náftálit**

Jeruzsálemben hétfőn éjjel-kor helyezték örök nyugalomra a bécsi terrortámadás áldozatául esett Fried Náftálit.

A koporsó a bécsi gyászszertartás után, kedden az esti órákban érkezett a Ben Gurion repülőterre, ahonnan azonnal Jeruzsálembé vitték. A gyászmenet megállt a Givat Saul-i Pressburg jesivánál, ahol a kormány nevében Mose Niszim igazságügyminiszter tartott beszédet, hangsúlyozva, hogy a PFSz-t terheli a felelősség a gyilkosságért „azonban sajnálattunkra léteznek olyan kulturálisok, amelyek nemcsak hogy beletörődnek a terrorcselekményekbe, hanem olyan nyelvezetet használnak, amelyet a terrorcselekmények jóváhagyásaként lehet magyarázni.”

A miniszter a továbbiakban kijelentette, hogy Izrael nem nyugszik bele az ilyen aljas terrorcselekményekbe és keze eléri mindazokat, akik pusztítani akarják a zsidókat zsidó voltak miatt. Niszim rámutatott arra, hogy Fried a vérszomrok megmen-

kültje volt és most lett gyilkosok áldozatává. „A vérszomrokban hallgatott a világ, most azonban létezik Izrael állama, amely minden zsidó elleni támadást, bárhol is történjen, a zsidó nép az Izrael állama elleni támadásnak tekint.”

A temetésen az elhunyt barátain, hozzátartozóin kívül számos chászid rabbi, agudista vezető vett részt, valamint Izraelben tartózkodó osztrák állampolgárok is.

Fried Náftáli Magyarországon született, ifjúkorában jesiva növendék volt és a háború után telepedett le Ausztriában. Jómódú textil-kereskedő volt, a bécsi hitközség tekintélyes tagja.

A terrorista támadók feleségét is megsebesítették, akin tegnap műtétet hajtottak végre. Be tegágya mellett tartózkodik Izraelben élő lánya, Erika Freudinger, aki jeruzsálemi Bájit Vágán negyedben lévő lakásán a rádióból értesült apja haláláról és még aznap éjjel Ausztriába repült.

UTAZÁS DAVID VÁROSA KÖRÜL (3)

Ahol van és ahol nincs zsidó temető

Irta: FUCHS ÁVRAM

Az ősi hagyomány szerint a Messiás eljövetelkor a Jehosáfát völgyében lesz a feltámadás. Nem csoda tehát, ha úgy a zsidók, mint a mohamedánok és a keresztények egyaránt igyekeznek Jehosáfát völgyében temetkezni már ösidők óta, hogy a végítélet napjaiban a helyszínen legyenek és gyorsabb legyen a megváltás...

A Jehosáfát völgyének pontos helyét már évszázadokkal ezelőtt sikerült megállapítani. A Kidron-völgy északi nyúlványa a Jehosáfát-völgy, amely az Óváros keleti fala és az Olajfák hegye között terül el.

Nem véletlen tehát, hogy a Dicsőséges Szulimán török szultán által épített várfalban (Keleti Fal, ami régi alapokra épült) befallazott kettős kapu van: Sáár Hárachámim, az Irgalmasság Kapuja, vagy ahogy a világ népei nevezik: az Aranykapu (Goldengate). A legenda szerint a Messiás jövetelkor leomlik a kaput elzáró fal és megnyílik a közvetlen út a Templom Hegyre.

MINDEN VALLÁS TEMETŐJE

A hagyomány nyomán a zsidók már 800 évvel ezelőtt a Keleti Fal tövében temetkeztek, ahonnan évszázadokkal később a muzulmánok kiszorították őket. Így tehát napjaink mohamedán temetője a Keleti Fal tövében valószínűleg ősi zsidó temetőre van építve. Az idegenek nyomására a XV. század második felében a zsidók megvásárolták az Olajfák Hegye és a Kidron patak keleti lejtőjét, és azóta itt temetkeznek ősük.

A muzulmánok temetőjén kívül itt, a Jehosáfát völgyében van a Mohamed próféta tiszteletére emelt oszlop. A keresztény temetkezési helyek között csak néhányat említünk: A Jehosáfát völgye központjában van Mária (Mirjam) sírja, itt van a Gát-Smánim (Getsemán), a kereszties lovagok sírja, a Vatikán által is szentnek tartott terület, és még néhány templom, amelyek között a hagymakupolás Mária Magdaléna (Migdáli Mirjam) a legimpozánsabb.

A RÁMBÁN TANITVÁNYA

Az elmúlt 700 év alatt itt járt zsidó és keresztény utazók korabeli leírása és adatok útinaplói szerint, a Kidron völgy közepén és déli részében — ahol most az ásatások folynak, soha nem volt zsidó temető, mert a temetkezés mindig a Jehosáfát völgyében, a Kidron északi részében folyt, amit senki nem vitat. Az adatolt útinaplókat, amelyek a völgyben látható épületek és más konkrét fizikai tárgyak leírására támaszkodnak, a régészek eddigi adatai alátámasztják.

A zsidó temetkezési helyekről szóló első mérvadó leírás a XIV. századból származik és a Rámbán egyik késői névtelen tanítványa írta. (Egyébként ez a leírás volt az, amire Slomo Goren országos főrabbi is hivatkozott.) A Rámbán tanítványa nem csak a nevet említi, hanem pontosan meghatározza Jehosáfát völgyének, az akkori zsidó temetőnek a nevét.

NINCS BIZONYÍTÉK

A XV. században négy olaszországi zsidó zarándok, közöttük

Joszéf de Montilia, a Voltirai Mósulám és Jicchák Látis tanuskodnak arról, hogy az áskénáz zsidók temetője a Kidron-völgy keleti lejtőjén, vagyis a Templom Heggyel szemközt volt. De mindezeknél fontosabb a Bartanurai Ovadja rabbi 1488 áprilisában írt naplója, amikor ez a kiváló tudós a fővárosba zarándokolt és a pusztuló Jeruzsálemben zsidókat temetett el.

Semmi tárgyi, vagy írásbeli bizonyítékunk arra, hogy a Templom Hegy déli lejtőjén és a Kidron völgyében valaha is zsidó temető volt.

AKIK A MULTAT KERESTÉK

Az ősi Jeruzsálem feltárása csak a múlt század derekán, — 1864-ben kezdődött el és azóta kisebb-nagyobb szünetekkel és váltakozó eredménnyel folytatódik. Az első kutató De Sossi volt, őt követte az angol Charles Warren, majd az évszázad végén a skót MacAlister, a francia Veil (1911—1913), az izraeli Szukenik (Jigál Jadin apja) és Méir professzorok (1925—1927), majd az angol Kathleen Kenyon, aki a hatnapos háború előtt ástott a Déli Fal tövében és Dávid városa területén, „letakarította” a felső, a késői archeológiai rétegeket.

Jeruzsálem keleti részének felszabadítása után kezdődött meg valójában Jeruzsálem és a zsidó nép múltjának felkutatása. Mázár, Ámirán és Avigád professzoroknak sikerült feltárni „egy csipetnyit” a multunkból. Dr. Méir Ben Dov régész most a Déli Fal tövében dolgozik és dr. Jigál Silo régész immár negyedik éve kutatja Dávid városa titkait.

A SIR-RABLÓK PUSZTÍTÁSA

Velnek sikerült 70 évvel ezelőtt a Déli és a Keleti Fal találkozásánál közelében két sirbarlangot feltárni, amely talán a királyi dinasztia temetkezési helye volt, bár erre nincs bizonyíték, mert a barlangot kirabolták és a rómaiak bányának használták.

Ezzel szemben már évszázadok óta ismerjük a Kidron patak keleti lejtőjén — a Jehosáfát völgyében — látható mauzoleumokat, amelyek — jelek szerint — a Chásmonaeusok korából származnak, bár a hagyomány „Jehosáfát sírja”, az „Ávsalom emlékmű” a „Chánzir királyok sírboltja” neveket adományozta az impozáns épületnek. Az igazság az, hogy a mai napig sem tudjuk, ki volt eltemetve ezen a helyen, mert a sir-rablók itt is megtették a magukét.

A TERMÉSZET ÉS AZ EMBER PUSZTÍTÁSA

Az utóbbi évekig a régészeti ásatások meglehetősen kiábrándítóak voltak. A város gyakori lerombolása és újjáépítése nyomán az előző romok és maradványok eltűntek, teljesen megsemmisültek. Az újrāépítésnél az omladékokkal feltöltötték a völgyeket és a gödröket, gyakran több, mint 8 méter magasan. — Ugyanakkor az esővíz elmosta a teraszokat, amelyekre Dávid városa épült.

Nem csak a természet, az élő ember is megtette a magáét. A jövőbe tekintve, új hajléka építéséhez használta fel a régi, — gyakran évszázados köveket. Nem gondolva napjaink régészreire.

NAPRÓL NAPRA BUTÁBBAK AZ AMERIKAI ISKOLÁSOK

Az Egyesült Államokban egyre több pedagógus és író foglalkozik azzal az aggasztó jelenséggel, hogy a házi-feladataikhoz zsebszámológépet használó amerikai nebulók napról napra butábbak lesznek. Az agy ugyanis ugyanúgy működik, mint az izmok, ha nem veszik igénybe, el-tunyl. Amerikában évenként több, mint egy millió tizen-hét éves fiú és leány megy át az intelligencia-kvóta próbáján és a tesztek az utóbbi években azt bizonyítják, hogy a legtöbb iskolás nem képes elvégezni a legegyszerűbb számtani műveleteket, stílusukkal pedig képtelenek kifejezni önmagukat.

Nem kellene mélyen szátón vizsgálatok annak a megállapításához, hogy a mai modern világban az ember hosszú éveken át élhet anélkül, hogy az agyát igénybe venne. A szupermarketekben például, eddig csak azt mutatta ki a komputer, mit kell a vevőnek fizetnie, de ma már azt is mutatja, mennyit kell a pénztárosnak visszaadnia. Az amerikai háziasszony ma már képtelen maga kiszámítani, hogyan ossza be havi büdzséjét: helyette is elvégzi a munkát a minikomputer. Az iskolások tanulnak ebből, s ma már egyikük sem oszt és nem szoroz, hiszen az egészet el lehet intézni egynéhány gombnyomással.

S nem csak ezen a téren tesz tudatlanná a technológiai fejlődés, hanem sok más ipar úgynevezett haladása is hozzájárul az eredményhez. Ma már annyi Amerikában a félkész és készlet, a fagyasztott ételek száz faj-tája, hogy eltűnőben a háziasszony fogalma, a konyhákban már csak a készlet kell felmelegíteni.

Az egyetemek felvételi vizsgáinak eredményei azt mutatják, hogy a középiskolákról a főiskolákra kerülő diákság értelmi színvonala az utóbbi 14 év során évről évre süllyed.

A harcos megpihen, de nem megy nyugdíjba

Háromévi diplomáciai szolgálat után — general konzul volt New Yorkban — hazatér Joszéf Kédár, hogy pár hónapot pihenjen 45 évi szüntelen munka után. Azután hozzátal, hogy új jövőt keressen magának.

Érthetetlen, hogy miért nem elégszik meg csak múltjával, mely oly gazdag és színes. A légi haderő alapító tisztjei közé tartozott, biztonsági feladatokat végzett Európa több országában, vezérgazdátja volt a Diaszpora Háznak, majd Mose Dáján kérésére elvállalta a fentemlített diplomáciai pozíciót, azzal a feltétellel, hogy ha hazajön, megkapja a szerény kultúrfelelős állást Kirját Máláchi fejlesztési városában.

Mindenütt megálta helyét, — csak ez az utóbbi kívánsága nem sikerült. A polgármestert, a fiatal Mose Kácaót megválasztották képviselőnek meg alminiszternek, és mint ilyen, lemondott városi tisztségéről. Utóda pályázatot írt ki kultúrfelelős állásra és Kédárnak nem volt kilátása megkapni. Ugyanis ehhez egyetemi végzettségre volt szükség.

— Nem volt időm érettségizni, egész más szakmákban doktoráltam — mondta Kédár kesernyős mosollyal az újságíróknak, aki megintertjuvulta őt.

— Tel-Avivban születtem, a Nevé Cedeq negyedben. Hét éves voltam, mikor apámát kiutasították az angolok az országból. Apám, Ben Cion Chomszky, — egyike volt Jabotinsky legjobb barátainak, együtt szervezték meg 1920-ban a Haganát Jeruzsálem védelmére; együtt ítélték el ezért őket az angolok akkói várfogságra, majd mindketőjüket kiutasították az országból. Párizsba költöztek, és ott éltek egészen a német megszállásig.

Tizenhat éves volt Kédár, amikor Angliába szöktek, és egy évvel később önként jelentkezett és felvételt nyert az angol légihaderőben. Mikor „kitört” a zsidó állam, „versenypályázatot hirdettek” repülőtiszt állásra. Mivel a németek ellen már doktorátust szerzett ebben a szakmában, azonnal felvették. Azóta sem volt ideje érettségizni.

Miért akar éppen egy fejlesztési városba menni?

— Három évig éltem gálut-zsidók között, akik azért tisztelték Izráelt, mert benne az új zsidó — zsidótlan foglalkozást üz. Kátóna és paraszt a legjavából. Az igazság az, hogy lakosságunk 95 százaléka városokban él, és az új olékat is városokban fogjuk letelepíteni. Na már most, valami különbségnek mégis csak kell lenni aközött, ahogy az ember Gederán, Natanján, Kármíel-ban vagy Long Islandon él. Ennek a különbségnek, a javunkra szóló különbségnek a megteremtésén, a szép és tartalmas vá-

rosi élet megteremtésén akarok itthon dolgozni. Ha a XVIII. században születtem volna, mint pionir, Amerikába vándoroltam volna. A XIX. században a vadnyugat hódítóhoz csatlakoztam volna. A XX. század zsidó emberének nagy kalandja, az alijja, vagy annak kellene lennie. Bármennyire is elkopott, vagy bármennyire is elkoptattuk ezt a csodás fogalmat, hogy cionizmus — ma is életünk értelme és tartalma.

A külföldi zsidóság egy hatalmas amorf, lelkileg kialakulatlan tömeg, amelyen semmilyen szervező kéz, vagy készség nem képes urrá lenni. De meg lehet fogni, meg lehet mozdítani, mert ez a külföldi zsidóság kitűnő emberekből áll, akik nagyon szeretik ezt a mi országunkat, és ha nem is mondják — gondolatainknak és gondolatainknak középpontjában áll.

Hibát követtünk el, amikor eltértünk a Herzli elgondolástól. A cionizmus atyja kategórikusan kijelentette, hogy a zsidó alijjazzon, építse fel a maga országát, élje népi életét, aki pedig a gálutban akar maradni, az olvadjon be. Mi eltértünk ettől a vonaltól és nem akartuk elhagyni a gálut népet, különös tekintettel az anyagiakra... Herzl nem, de mi felállítottunk egy alternatívát: nem akarsz alijjázni? Aldozzál anyagiakat a hazatérésért. Gáluti zsidó testvéreink mindjárt rávetették magukat erre a lehetőségre.

Ha csak ilyen könnyű, akkor miért nem alijjazznak tömegesen?

A mai idők természetesen új módszereket követelnek. Soha, amióta világ a világ, nem volt ilyen mobilitás az egyén és a közösség életében. Az emberek, életük során többször is cserélnek, nem csak lakást, hanem környezetet, nem csak foglalkozást, hanem érdeklődési, baráti kört, még feleséget is. Ezt a mobilitást figyelembe kell vennünk és nem hivatunk mindenkit azonnal végleges letelepítésre. Rugalmasoknak kell lennünk és meg kell elégednünk azzal, hogy lakással, ideiglenes munkával — természetesen az új amerikai bevándorlók jelentős anyagi részvételével — tanulmány- és munkaévekkel Erec Jiszráelhez kössük a gálut népet. Példa erre az önkéntes felévek a kibucokban, angol fogorvosok, akik Ásdod lakosságának fogait, illetve fogkezelését fogadják örökbe, vagy amerikai fogorvosoké, akik ugyanezt a munkát végzik Kirját Máláchiában. Az önkéntesek azután megismerik az országot, befolyásolják tetteikkel, önkéntességükkel, zsidó szívükkel a helybeli lakosságot és végül sokan közülük le is telepednek.

A harcos végleg hazatér, de csak ideiglenesen pihen meg fáradalmi után. Joszéf Kédárnak nem csak forradalmi elgondolásai, nem csak terve vannak, hanem még elég lelkesedése és energiája, hogy tevékeny részt vegyen azok megvalósításában.

SZOVJET KONVOJ AFGANISZTÁNBAN

SZERETETT BOZSINK WEISZ ERZSÉBET

(Kaposvár — Tel-Aviv)
70-IK SZÜLETÉS NAPJÁRA
GRATULÁLUNK ÉS HOSSZU,
BOLDOG ÉLETET KIVÁNUNK
VALI, GYURI, KLÁRI, ANÁTI

ÜNNEPI AKCIÓ

TRISZEK DÁVID és ÉLI

AKCIÓ, AMIG A KÉSZLET TART

Mindenfajta triszek, erkélyek bezárása, színes üvegablakokkal (aluminium csiszolt anolággal), tussolófülkék és tetők. — Kitűnő szolgáltatás felelősséggel, részletre is.

Telefon: 03-907685

KERESEM

IRMA SLACHNERT —
HAIFÁRÓL

Dávid Friedman — Jeruzsálem

Közismert dolog, hogy a világ sorsát a második világháború után a két nagyhatalomnak egymáshoz való viszonya határozta meg. Helyi és regionális téren, természetesen, a kis és közepes államok is tényezők maradtak, de ha tevékenységük veszélyezteteti az évtizedek óta többé-kevésbé stabil status quot — akkor a nagyhatalmak rendre és helyre utasítják őket. Csak mellékesen jegyezzük meg, hogy ha az araboknak egy villám vagy viszonylag gyors háború keretében sikerülne megsemmisítő csapást mérni Izraelre, úgy ez csak helyi konfliktusnak számítana, melyet szomorú következményeivel együtt, elnéznének és jóváhagynának a hatalmak. Izrael léte azért jelent nagyhatalmi kérdést, mert ellenségei nem tudják legyőzni. Sőt. Többször is közel voltunk ahhoz, hogy nagyon alaposan elpáholjuk ellenségeinket. De míg minket hagynának minden alkalommal közbelépnek, hogy megmentsek arabjainkat.

A status quo-ról beszéltünk. Ez az utolsó 36 év alatt alaposan megváltozott, mégpedig a Szovjetunió javára. Ugyanis míg Amerika a koreai háború óta passzív külpolitikát üz és sodródik az eseményekkel, kicsire nem nézve — a Szovjetunió politikáját az aktivitás, igaz, hogy óvatosságot jellemzi. És ebben egy alapvető ideológiai különbség mutatkozik. A kapitalista és liberális Amerikának nincsenek manapság, a nyílt imperializmus kimulta után, hódítási céljai. Az amerikaiak élni akarnak. Jól akarnak élni, biztonságot keresnek és ezt a világot két részre osztó Yalta-i (1945 február 10) és a Potsdam-i konferenciák (1945 július 17 — augusztus 2) elvei szerint akarta elérni.

A TEL-AVIVI MOZIK

HETI MÜSORA

ALLENBY: Gyorsan, gyorsan
BEN JEHUDA: Piszkos ügy
CAFON: Lili Marleen
CINEMA 1: Tizparancsolat
CINEMA 2: A dublőz
CHEN: (zárvaj)
DEKEL: Tolvaj
DRIVE IN: A fekete csikó (1)
Az eltűnt sziget (2)
ESZTER: A hátsó utcán túl
GAT: Egyszerű emberek
GORDON: Angi Vera
HOD: Nindzea
LIMOR: Shogun
MAXIM: Ragyogás a fűben
MOGRABI: Superman 2
ORLI: A két laguna
PARIS: A láncminiszter
PEER: A postás kétszer cseng
PHERISCOP: Slágerfilmek fesztiválja
SACHAF: Moszkva nem hisz a könnyekben
STUDIO: A komputer, amely túl sokat tudott
TAMAR: Aki a kéket szereti
TCHÉLET: A szénbányász lánya
TEL AVIV: Csak a szemédnek
TEL AVIV MUZEUM: Kacsák tonai erők, mint az európai álla-

SZEKELY SÁNDOR (Alexander Bár-Jehuda):

A VILÁG — KÉT HATALOM ÁRNYÉKÁBAN

A Szovjetunió marxista világszemlélete alapján az egész világot kommunizálni akarja, hogy „ezáltal kiküszöbölje a népek közötti ellenségeskedést”. Hogy ennek a világgkommunizmusnak vagy az „össz nemzetek egyenlőségének” az élén a Szovjetunió állna, az természetes. Egyrészt, mert Moszkva ennek a gondolatnak az élharcosa, másrészt, mert gyakorlati példával tud szolgálni az egész emberiségnek, hiszen Oroszországban már 63 éve kommunista rend uralkodik.

Az atomháborútól való félelem tartja vissza a Szovjetuniót erősebb lépésektől, mert egyébként a Nyugat ideológia nélküli, nihilizmusba hajló gondolkodás és életmódja már jócskán előkészítette a talajt egy diktatórikus rendszer kényszerű elfogadására. De, mint említettük, az atomháború veszélye lassítja a szovjet terjeszkedését. Helyi felkelések, amelyekkel félhivatalosan támogat, vagy szubügynökeivel végeztet, (mint Kuba, Sziria, Líbia) — növelik befolyását a globuszban. Szövetségei a világ minden országában található kommunista pártok és intellektuális társutasok, akik előkészítik a közvéleményt a baloldali tanok befogadására.

Az Egyesült Államok nehezen tudják ellensúlyozni a balos propagandát, egyrészt mert objektivitásra törnek, másrészt mert annyiszor bizonyították be gyengeségüket, hogy senki sem bízik segítségükben.

Az elnökök Truman után csaknem mind és csaknem mindig utánaengedtek a szovjet agresszióvitásnak, vagy olyan gyenge ellenállást fejtettek ki. (Vietnam) hogy végül szégyenszemre retirálniuk kellett. Reagan az első elnök, aki erőlesen nyilatkozott a Szovjetekkel szemben azt állítva, hogy Washington nem engedje zentul a további orosz térfoglalást. De említettük, a kommunista terjeszkedés lassú és óvatos és nem ad nyilvánvaló okot a detante megszületésére. Ne feledjük, hogy az afgán kormány azt állítja, hogy ő hívta be orosz szövetségeseit. Való igaz, hogy még a szovjet invázió előtt is baloldali, ha nem is csatlós kormány, állt Afganisztán élén. Az orosz óvatosságra mutat az is, hogy Lech Waleszák minden provokációja ellenére (még) nem avatkozta be az orosz csapatok, hogy engedelmessegre kényszeríték a lengyel népet. Holott Kelet Európa az amerikaiak által is elismert szovjet befolyási körzetéhez tartozik és az invázió nem sértené a status quot.

A két nagyhatalmon kívül persze még vannak politikai és katonai erők, mint az európai álla-

mak, amelyek a NATO keretén belül többé-kevésbé hű szövetségesei Washingtonnak. A Népi Kína, amely még nagyon messze van attól, hogy megmérkőzzék a Szovjetunióval, de mint Moszkva ellensége és újabb (Nixon óta) Amerika barátja — sokban erősíti a Nyugat katonai pozícióját. India, a maga hatszáz milliós lakosságával egyik döntő faktora lehetne a világpolitikának, ha csak e számnak a felét kellene ellátnia, és ha nem az ősi antagonizmus közte és Pakisztán között. Brazília, melynek területe és lakossága a délamerikai kontinensnek csaknem egy harmadát képviseli — még ugyancsak messze van attól, hogy szava az

Amazon medencéjén túl hallatszik. Japán az USA védelmét élvezi és ha meg akarja tartani lakosságának magas életnivóját, akkor minden figyelmét lekötik annak törekeny és labilis csodája, az, hogy egy kis területen, nyersanyagokat nélkülöző ország 120 millió ember megélhetéséről gondoskodik.

A Közékelet egészen különleges helyet foglal el a világpolitikai térképén. Országai évtizedeken át angol és francia uralom alatt éltek és így népeiben kifejlődött egy kisebbrendűséggel párosult idegengyűlölet. Földrajzi fekvésük, a rengeteg olaj mi földjükből található és az a tény,

hogy a nagyhatalmak egymással versenyeznek a kegyeikért, azt eredményezte, hogy katonai és szellemi elmaradottságuk ellenére olyan hivalkodó, mondhatni szemtelen politikát folytatnak mindkét hatalom felé, mintha ki tudja milyen titkos csodafegyverrel rendelkeznének. Elég ha arra gondolunk, hogy mint tessékelté ki Szádát az oroszokat Egyiptomból és hogy miket enged meg magának Líbia és Sziria Amerikával szemben. A helyzetet bonyolítja Izrael, mely társtalan, magányos sziget ebben az arab és muzulmán tengerben. Amerika jóindulata és főleg kitünő katonasága az, amely egyrészt kiváltja az arab egységet, másrészt megoszt

ja őket azzal, hogy nem tudnak közös nevezőre jutni abban, hogy mint kezeljék a palesztin, azaz a zsidó kérdést.

A térség kérdése hasonló ahhoz amit a Távolkeleten látunk. Ott a Kína (s a Szovjetunió) között levő szíamok, vietnáimok, chmekek, laosziak nem kérnek engedélyt a nagyhatalmaktól, hogy elintézzék egymás közt véres számlákat s csak ha túl messze melesznek, figyelmeztetik őket hatalmas szomszédai, az oroszok és a kínaiak.

Ugyanúgy a mi körzetünkben is gyakoriak a háborúk, főleg Izrael ellen, de az arabok egymás elleni acsarkodása sem ritka jelenség (például legutóbb a sziriai jordan viszály). Itt is a nagyhatalmak éber szemmel figyelik az eseményeket és közbelépnek — rendszerint Izrael kárára, — hogy helyre állítsák, ha nem is a békét, de a viszonylagos nyugalmi állapotot.

UTÓIRAT EGY UTÓIRATHOZ

Néhány hónappal ezelőtt egyes romániai sajtótermékekben antiszemita ízű cikkek jelentek meg. Voltak, akik ebben új politikai vonal kezdetét látták. Tévedtek. Ugy látszik Románia még sincs rászorulva az antiszemita diverzióra és Rosen országos főrabbi erősen közbelépése nyomán, maga az államelnök, Nicolae Ceausescu ítélte el a fasisztaizú kirohanásokat.

Azóta nem is tért vissza ez a tónus. Ezzel szemben a hatalmas példányszámban megjelenő képes hetilap, a bukaresti „FLACARA”, folytatásokban közölte OLIVER LUSTIG, egykori auschwitzi zsidó heftling lágerélményeit, „A fiataloknak tudniuk kell” című rovatban.

A cikksorozat befejezése alkalmából, ADRIAN PAUNESCU, a lap főszerkesztője szép, költői hangvételű utóiratot írt, amely lelkesége és sok igaz megállapítása mellett olyan dolgokat is ír, amelyeket meg kell cáfolnunk. A történelmi igazság és az erkölcsi felelősség követelik ezt meg.

— ... Örömmel vesszük tudomásul — írja Paunescu — Lustig Oliver szavait, amelyek a világgal folytatott dialógusának a lényegét képviselik: „En, akit erdélyi zsidóként a horthysta megszálló hatóságok deportáltak a haláltáborokba, ahol az 112398 számú heftlingként sanyalódtam, ezennel kijelentem: a népeket kényszerítették, hogy alávéssék magukat a fasiszta diktatúrának. De ime, volt egy kivétel. Románia megvédte az állampolgárait, nemzetiségüktől függetlenül, Románia volt az egyetlen ország a megszállt Európában, ahonnan a hitleristák egyetlen vonatot sem küldhettek Birkenau—Auschwitzba”.

Vajon tényleg ez az igazság? Ha Lustig megállapítása helytálló volna, alá kellene írunk Paunescu értékelését is, hogy „Büszke érzéssel állapítjuk meg, olyan néphez tartozunk, amely nem hajlott a fasiszmusra.”

De mindketten, Lustig és Paunescu egyaránt olyan dolgokat állítanak, amelyek ellentmondanak a valóságnak, de csökkentik a két — bizonyára jóindulatú — ember szavahihetőségét.

Aki nem ismeri a romániai valóságot a véskorszak éveiben, azt hihetné, a két író megállapítása nyomán, hogy ez az ország nem áldozott fel zsidókat a hitleri Molochnak.

Mi volt Jásiban, Podul Iloaén, zsilóvai erdőben, Trans-

nisztriában? Igaz: „csak” kétszáz ezer meggyilkolt zsidó vére tapad a különféle fasiszta kormányok kezéhez — ez kétségtelenül kevesebb mint amennyi Lengyelországban, vagy Magyarországon elpusztult. De mégis 200 ezer ártatlan zsidó, akiknek egyetlen bűne az volt, hogy zsidóknak születtek. Kétségtelen, lehetett volna több áldozata is a romániai zsidóságnak, de a sztálingrádi vereség után a román fasiszták tartózkodtak drasztikus zsidóellenes intézkedésektől, mert tudván, hogy elvesztették a háborút, igyekeztek „jó pontokat” szerezni maguknak a háború utáni napokra.

Lustig bizonyára jó zsidó aki könyve által emlékeztetni kívánja a román ifjúságot arra, ami volt. Részt vett az Izraelben röviddel ezelőtt megtartott „heftling”-ek kongresszusán is, mert az auschwitzi tetovált szám kötelez. De nagy hibát követ el, amikor úgy állítja be országát, mint „kivételt”.

Az igazság megköveteli a múlttal való férfias szembenézést, a teljes felelősség vállalását. Mert „A fiataloknak tudniuk kell”. Nem a retusált, az „átértékelt”, a kozmetikai kezelésen átesett tagnapot, hanem azt, amely teljes kegyetlenségében nyilatkozott meg ott, ahol halomra lőhettek zsidókat és kampóra akasztották őket, és fejükre ráragasztották a „CARNE CUSER” — kóser hús vignetákat.

Ez Romániában történt. Ezt nem szabad elkendőzni. Örömmel, elégtétellel könyveljük el, hogy ellentétben az ötevenes évek Romániájával, amikor zsidó írók alig írtak zsidó témáról, és a véskorszak borzalmaiból érintve a „megbékélés” szükségességéről értekeztek — ma bátran és nyíltan szólnak arról, ami volt. Kár azonban csökkenteni a megbízhatóság érzetét hamis megállapítások által. Miért kell azt írni, hogy „Románia kivétel volt”? Kivétel volt Hollandia, Dánia, vagy Bulgária. — Olyan országok ezek, amelyek nem „csak” kétszáz ezret öltek, hanem megmentették zsidó polgáraikat.

Ezzel szemben szívesen aláírjuk Paunescu utóiratának zárómondatát: — ... Kívánjuk, hogy a világ ébersége sohase engedje meg olyan bűnök megismétlését, amelyeket a zsidók ellen elkövettek, s amelyektől szenvedniük kellett, a fájdalom sorszerű összefonódásában a zsidók legjöjjelisebb és legközelebbi testvéreinek is, a románoknak”.

(rüssel)

Kaparja le a CHIS-GAD-ot, és a pénz a kezében van!

40.000
AZONNALI NYEREMÉNY

LOTTÓ, SZÓRAKOZÁS A HATVANYON

Önnek nem kell héberül tudni a lottó-szelvény kiállításához. Töltsé ki a lottó-szelvényt még ma!

Nagy díjak minden héten. A szelvények benyújtásának utolsó határideje hétfő — sorsolás kedden.

Ön nem akar lottó-milliomos lenni?

ALLJON MEG! JATSSZON A PAJISSZAL!

AZ ELSŐ DÍJ
1.000.000

A jegy ára plusz függelék csak 10 sekel.

101.

— Arra szeretném kérni, — mondta Mel —, hogy olvassa be nekem az összes nevet, az összegekkel együtt. — Érezte, hogy a lány tétovázik. — Ha kell, felhívom a főnököt és engedélyt kérek tőle. De hát tudja maga, hogy ugyanis megkapnám, ne vesztessék el ezzel az időt.

— Rendben van, Mr. Bakersfeld, ha maga mondja, oké. De beletelik néhány percbe, amíg összeszedem a kötvényeket.

— Várok.

Mel hallotta, hogy a vonal túlsó végén asztalra helyezik a kagylót, s a lány elnézést kér a lakótól, hogy egy darabig nem foglalkozik vele. Papírzörgés hallatszott, majd egy lány hangja: — Valami baj van? — Mel befogta a kezével a telefonkagylót, és Tanya-hoz fordult.

— Mi az a név, az akatáskás férfi neve? — kérdezte.

Tanya elővett egy cédulát és megnézte.

— Guerrero vagy Buero; kétféleképpen írták — mondta. Látta, hogy Mel hirtelen összerenzen.

— Utónevek kezdőbetűi: D. O.

Mel még mindig befogva tartotta a kagylót. Az agya lázasan dolgozott. Azt a nőt, akit félóra az irodájába hoztak, Guerrero-nak hívták: Ordway hadnagy mondta, emlékezett rá. A repülőtéren rendőrség szedte fel céltalannul kószált az épületben Ned Ordway szerint az asszony kétségbe volt esve és sirt; a rendőrség semmi értelmeset nem tudott beszélni belőle. Melnek kellett volna megpróbálnia szóra bírni, de erre nem került sor. Látta, hogy az asszony azután távozott az előszobájából, miután a meadowoodi küldöttség bejött hozzá. Férse lehet, hogy nincs semmi-féle összefüggés...

A telefonon keresztül Mel hallotta a biztosító pultja körüli hangokat, a háttérben pedig a központi csarnok zsvajját.

— Tanya — mondta halkán — úgy husz perccel ezelőtt egy asszony ült az előszobámban, egy középkori lomposan öltözött nő, teljesen átázva. Elment, amikor bejött hozzám egy küldöttség, de lehet, hogy még itt van valahol a környéken. Nézz körül, és ha meglátod valahol, hozd be. És ha megtalálod, ne engedd el magad mellől. — Tanya zavartnak látott, mire Mel hozzátette: — Mrs. Guerrero a neve.

Mikor Tanya elhagyta a helyiséget, a vonal másik végén jelent kezet a biztosítótársaság tisztviselője.

— Itt van valamennyi kötvény, Mr. Bakersfeld. Olvashatom a nevet?

— Igen, Marj, mehet. Figyelmesen hallgatta. Az utolsó nevek egyikénél hirtelen feszültség fogta el. Először lett sürgető a hangja.

— Ezt a kötvényt maga állított ki?

— Nem, Bunnie. Adom őt, hogy beszéljen vele.

Meghallgatta, mit mond a másik lány, majd feltett neki két-három kérdést. Beszélgetésük rövid volt, és Mel már egy másik számot tárcsázott, mikor Tanya visszatért.

Anonnal jelentést is tett. — A félemeletlen senki. A föld szinten meg még mindig millióan vannak, képtelenség megtalálni valakit a tömegben. Keressük a hangosbemondót?

— Megpróbálhatjuk, bár nem nagyon reménykedem. — Mel nem tartotta valószínűnek, hogy sikerrel járhat egy hangosbemondó közvett felhívás. Lehet, hogy az asszony már nincs is a repülőtéren, hanem uton van a város felé. Szemrehányást tett magának, hogy meg sem próbált beszélni vele, ahogy tervezte, de

Arthur Hailey

Repülőtér

hát ott volt a többi dolog: a meadowoodi küldöttség, Keith miatti aggodalma — észbe jött, hogy szándékában volt visszahívni a toronyba... nos, ezzel most várni kell — meg aztán Cindy. Mivel eddig észre sem vette, büntudattal rezzent össze, mikor látta, hogy Cindy már elment.

Az asztalán levő hangosbemondó mikrofonja után nyult, és Tanya elé tolta.

Az előbb tárcsázott szám jelent kezet, a repülőtéri rendőrpáncsnokság, amely csipogó hangot ad, ha sürgősen keresik a gazdáját. Ordway hadnagy most egészen biztosan telefonhoz siet valahol.

Rövid utasításokat adott Tanyának, majd lenyomta a hangosbemondó kapcsológombját, kiiktatva ezzel a repülőtéren működő összes hasonló berendezést. Az iroda nyitott ajtaján keresztül hallotta, hogy az American Air-

lines járatának indulását bejelentő közlemény a mondat közepén megszakad. Nyolc éve, mióta ezt a repülőteret vezeti, csak két alkalommal használta ezt a készüléket. Az első eset mélyen az emlékezetébe vésődött; akkor Kennedy elnök halálát jelentette be. Egy évre rá adódott a második alkalom, mikor egy síró gyerek tévedt az irodájába. Mel ezt a mikrofont használta a kétségbeesett szülők felkutatására.

Fejbőlintással jelezte Tanyának, hogy kezdheti a közleményt, ugyanakkor észbe jutott, hogy még mindig nem biztos benne, miért is keresik Inez Guerrerót, vagy hogy valami tényleg nincs rendjén. De az előérzete azt sugarta, hogy baj van; valami komoly dolog történt, vagy fog történni, és ha ilyen rejtvényel áll szembe az ember, a legokosabb mi-

nél gyorsabban összegyűjteni belőle annyi darabot, amennyit csak lehet valahogyan csak össze lehet állítani a darabokat értelmes ábrává.

Figyelmet kérek — mondta Tanya tiszta, személytelen hangján, amely most a repülőteret épülőnek minden sarkában hallható volt. — Mrs. Inez Guerrero vagy Guerrero szíveskedjék azonnal a központi épület adminisztratív félemeletére, a repülőtér vezetőjének az irodájába jönni. A tájékoztatóhoz kérje akármelyik légítársasági vagy repülőtéri alkalmazott segítségét. Ismétlem... Mel telefonja kattant egyet. Ordway hadnagy volt a vonalban. — Azt az asszonyt keressük — mondta Mel —, aki itt volt nálam, Mrs. Guerrerót. Most jelentjük be...

— Hallom — válaszolt Ordway. — Sürgősen szükségünk van rá; később megmagyarázom, miért.

— Értem. Mikor látta utoljára?

— Amikor magával beszéltem az előszobámban.

— Oké. Másvalami?

— Csak annyi, hogy ez nagy ügy lehet. Javasolom, hagyjon abba minden egyebet, és dobja be az összes emberét. És függetlenül attól, hogy megtalálta-e vagy sem jöjjön ide minél hamarabb.

(Folytatjuk)

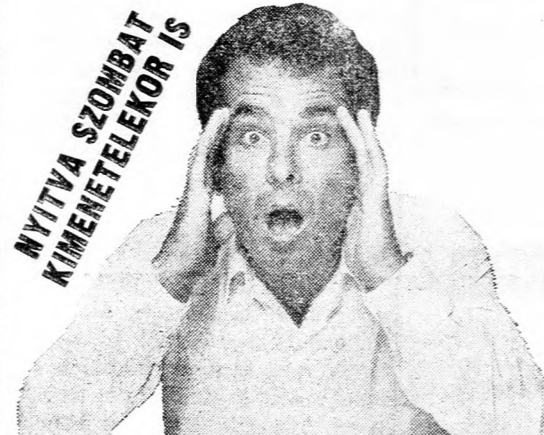

SZERDA

- 17.30: KÖRHINTA
- 18.05: A RÓZSASZÍNŰ PÁRDUC
- 18.32: JOE ÉS CSALÁDJÁ (II) „Csecsemőre várva”
- 19.00: SPORT
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: A SZERELEM HAJÓJA
- 20.55: Balesetmegelőzés
- 21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
- 21.30: A BIBLIA-TUDOMÁNYI VILÁGVERSENY helyszíni közvetítés a jeruzsálemi színházról hazai és külföldi résztvevőkkel.
- 23.50: Egy mondat a Szentírásból. Hírek.

ISKOLATÉVÉ

- 9.00: Tanácsadás
- 9.25: Alapfoku irodalom
- 9.45: Óvodásoknak
- 10.15: Nyelvtan a 3-5 osztályosoknak
- 10.40: Természetről
- 11.00: Földrajz
- 11.30: Művészetéről
- 15.00: Ismétlés óvodásoknak angol a 7. osztályosok francia nyelvlecke
- 16.00: Ébftilm
- 16.30: Fejtörő
- 16.40: Zeneszámok
- 17.00: James Galloway fuvolázik

NYITVA SZOMBAT KIMENETELÉKOR IS

MIUTÁN LÁTTA UJ SZŐNYEGEINKET, ÉRDEMES PILLANTÁST VETNIE AZ ÁRAKRA IS.

SUPER OSLO

860/600 modell
eredeti afrikai stílus,
2.50x3.50

15,750 S

818/600 modell
speciális mexikói stílus,
1.70x2.40

7,344 S

834/600 modell
indiai szőnyeg,
2.40x1.70

7,344 S

899/600 modell
indiai jellegű szőnyeg,
3.00x2.00

10,800 S

893/600 modell
exotikus jellegű,
1.25x2.00

4,500 S

A Reuven szőnyeg-üzlethálózat olyan választékkal lepi meg önt, amely megnyerte egész Európa tetszését.

Az originális, merész, exotikus és dinamikus stílus pártját ritkítja a maga nemében.

Önök el kell jönnie hozzánk és látnia kell.

E HAVI AJÁNLATUNK

1.70x2.40 m nagyságú Tepting szalon-szőnyeg, 50%-os kedvezménnyel csak 1700 seke!

ORIENTALIS

32341/1 modell klasszikus perzsa stílusú szőnyeg, 3.40x2.40

10,995 S.

3233/1 modell
9 formából összetett orientális szőnyeg, 2.40x1.70

5,400 S.

FALTÓL FALIG

Angol superfluor szőnyeg, minden méretben, négyzetméterenként

948 S.

Belga super-tepting szőnyeg, minden méretben, négyzetméterenként

598 S.

Super-bulbul szőnyeg, minden méretben, négyzetméterenként

260 S.

1981. szept. 2, szerda
5741. elul 3.
- I. MŰSOR**
- 7.07: Klasszikus hangverseny,
  - 11.00: Orientális cházánut,
  - 11.30: Szabadegyetem, 12.05: A rádió zenekara játszik, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gye rekeknek, 16.05: Hanglemezek, 17.35: Oléknak, 20.05: Szabadegyetem, 20.35: Talmudlecke, — 21.05: Opera, 0.10: Kamarazene, 1.10: Hátikvá.
- II. MŰSOR**
- 8.10: Tarka műsor, 12.05: Dólgóznak, 12.35: Héber dalok, — 14.10: Tarka zenés műsor, 16.10: Sajtófogadás, 17.10: Számítási fejtörő, 18.05: Közgazdasági magazin, 19.45: Sport, 20.10: Orientális műsor, 21.10: A nemzetközi Bibliatudományi világverseny helyszíni közvetítése a jeruzsálemi színházról, konferál Mose Chová, 0.10: Héber dalok, 1.10: Hátikvá.

INGYEN PARKOLÁS
Tel-Avivban, Peres és Chlenov utcák sarkán

- Minden hitelkártyát elfogadunk
- Fizetési lehetőség reo-kredit alapon
- Ha nem lesz megelégedve, 14 napon belül visszahozhatja a vásárolt szőnyeget és visszafizetjük pénzét.

TEL-AVIV
Alifa utca 11
Nyitva
9.00 órától 19.00 óráig
Pénteken 9.00 órától 15.00 óráig
Keddén este 9.00 óráig

NATANJA
Herzl utca 53 Nyitva
9 órától 13.30 óráig
delután 15.30 — 19.30-ig
Keddén 9.00—14.00-ig
Szerdán 9.00—20.00-ig
meggzakítás nélkül
Pénteken 9.00—14.00-ig

RISON LEGION
Herzl utca 4
Nyitva
reggel 9.00—13.30-ig
delután 15.30—19.30-ig
Hétfőn 9.00—14.00-ig
Keddén 9.00—20.00-ig
szünet nélkül
Pénteket 9.00—14.00-ig.

EL KELL JÖNNIE A

STICHE REUVEN ÜZLETÉBEN

NYITVA SZOMBAT KIMENETELÉKOR ÉJJEL 10.30 ÓRÁIG

- A HADSEREG RADIÓJA**
- 9.05: Tarka zenés műsor, 11.05: Régi dalok, 12.05: Hanglemezek, 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 18.05: Színházokról, 19.05: Külföldi dalok parádéja, 21.35: Héber dalok, 22.05: Rondo, 23.05: Katonai és biztonsági magazin, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

**עם פתיחת
שנת הלימודים**

יש לברך, כמוהו על כך כי ברגע זה אחרון נמנעה השבתת בני הספר ומיליון רובע תלמידים יכלו לחזור למסלולי הלימודים. ברור כי החינוך, שהיה הכי חשוב הוא יחד יילוו של המדינה ובמידה רבה תלו בו עתידו של הדור הבא — ר במיוחד בתקופה זאת כשמינים רבים מר יום על כך שהיוקים של ערכי הצינונות הלינוים לקיום המדינה. אפשר להבין כי הנוגעים בדבר נלחמים למען תקציב המאפשר לרשת החינוך למלא תפקידה ולמנוע קיצוצו אשר פוגע, כפי שנסמך במיוחד בחינוך הצינוני. הפשרה שהושגה איפשרה אוכנס את פתיחת שנת הלימודים כסדרה — אך ה עניין עוד לא „נסגר“ סופית וצפויים עוד ויכוחים וקשיים בנוגע לתקציבי המשרד וים העלוים עוד לגרום בעיות גם בחינוך. אך לעת עתה יש לאחז הצלחה וקידום לכל התלמידים אשר חזרו לכותלי בהי הספר כדי שיוסימו דעת וחוכמה טובה עז — ולשובת האמה כולה.

TANÉVNYITÁS

Természetesen megelégedéssel kell fogadni azt a tényt, hogy az utolsó pillanatban elhárult iskolasztrájk veszélye és egy és negyedmillió növendék visszatérhetett az iskolapadba. Világos, hogy a közoktatás a honvédelem mellett egyik legfontosabb nemzeti célkitűzésünk, mert hiszen nagymértékben ettől függ az új nemzedék jövője — különösen ebben a korszakban, amikor szám mos jel utal arra, hogy a cionista nevelési értékek megerősítése létfontosságú az állam fennmaradása számára.

Érthető, ha az érintett tényen ok olyan költségvetésért harcolnak, amely lehetővé teszi a közoktatási hálózat számára feladata teljesítését, annál is inkább, mert mint közölték, a tervezett csökkentés mindenekelőtt a cionista nevelést érintette volna.

A minisztertanácsban elért kompromisszum lehetővé tette ugyan az új tanév zavartalan megnyitását, az úgy azonban még nincs végleg lezárva és még súlyos viták, nehézségek várhatók a minisztérium költségvetése ügyével kapcsolatban, ami problémát okozhat közoktatás terén is.

Egyelőre azonban köszöntjük a diákokat, akik visszatértek tanintézetek falai közé, sikert és haladást kívánunk nekik, hogy gyarapítsák tudásukat — maguk és az egész nemzet javára.

ZAVARGÁSOK BRIGHTONBAN

London (UPI). — Az angliai Brightonban újra zavargások törték ki. Suhancokból álló csoportok, melyeknek tagjai motorokérekpáron érkeztek a város központjába, végigrobbogtak a város főutcáin és köveket és gyújtópalakokat dobáltak. Több száz rendőr érkezett a környékről a városba, hogy megfékezze a randaliozókat. Az előállítottak egy részét szabadon engedték, 15-öt közülük azonban őrizetben tartanak.

Jordániai-francia fegyverügylet

Párizs (—). — A Hussein jordániai király és Hernu francia hadügyminiszter között lezajlott megbeszélés után közölték, hogy Franciaország megígérte Jordániának, hogy maradéktalanul betartja fegyverszállítási kötelezettségét. Franciaország és Jordánia között még a Giscard rezsim alatt jött létre megállapodás 36 Mirage F-1 típusú harci repülőgéppel szállításáról. 300 millió dolláros keretben. Francia és Jordánia diplomataik közölték, hogy ez a megállapodás csak egy részét képezi annak a fegyverügyletnek, melynek keretében Jordániai Mirage 2000 típusú harci repülőket vásárolt és opcióit biztosít magának Mirage 4000 típusú, még tervezés alatt álló harci repülőgéppel beszerzésére.

1.233.000 növendék visszatért az iskolapadokba

A középiskolákban bevezetik a gépjármű-vezetés oktatását

Miután a hétfő délutáni rendkívüli minisztertanácsban létrejött a kompromisszumos megállapodás a közoktatásügyi költségvetésről, tegnap megnyitotta kapuit az ország 7500 tanintézete, amelyben az óvodától a főiskoláig összesen 1 millió 233 ezer növendék tanult.

A zsidó szektorban 1,036.500 a növendékek száma, (szemben a tavalyi 1,012.000-rel), az arab szektorban pedig az idén 196.500 növendék tanult, (szemben a tavalyi 183.000 növendékel). Az óvodákban összesen 233.000 gyerek nyer foglalkoztatást. Az elemi iskoláknak 670 ezer, a középiskoláknak 233 ezer, a főiskoláknak 97 ezer növendéke van az új tanévben.

Az új tanévben foglalkoztatott pedagógusok száma 65 ezer.

Ebben az évben — hosszú idő óta először — nem foglalkoztatnak képzettség nélküli tantereket. 2781 szemináriumot végzett fiatal tanító és tanítónő kezd meg tevékenységét.

650 pedagógus vonult nyugalmába, azonban 400 olé pedagógus kezdte meg működését ebben az évben, miután megfelelő kurzust végzett. Az új tanévben 160 új iskolaigazgató is megkezdte működését.

A közoktatási minisztérium szövegíróje bejelentette, az idén 200 tanár és tanító költözött, családjával együtt, fejlesztési városokba. A fejlesztési területen működő mintegy hatezer pedagógus külön anyagi juttatásban részesül. Erre a célra 80 millió seket irányoztak elő.

További újítás az izraeli adórendszer ismertetése az állampolgársági ismeretek oktatása keretében.

A közoktatásügyi miniszter utasította az iskolákat, hogy a tanévnyitás napján tűzzék ki a nemzeti zászlót. Számos diák tett panaszt a közoktatásügyi minisztériumban, hogy iskolájukban nem tűzik ki a zászlót a meghatározott napokon. A szabályzat értelmében a tanévnyitás és tanévzárás napján, valamint a hősök emléknapján, a vészorkoszak emléknapján, a függetlenség napján, Jeruzsálem egyesítésének emléknapján, Ben Gurion halálának évfordulóján kötelesek az iskolák kitűzni a zászlót, valamint más olyan alkalmakkor, amikor a közoktatásügyi államtitkár elrendeli.

Az egyik legérdekesebb újítás, amelyet a közoktatásügyi minisztérium kísérletképpen vezet be a középiskolákba — **autóvezetés oktatása.**

Ezt egyelőre tel-avivi, haifai és chederai középiskolákban rendszerítik, azzal a céllal, hogy kifejlesszék a növendékekben a közlekedési biztonság tudatot és ezzel elősegítsék a balesetek csökkenését.

„MEGDRÁGULT” A BIGAMIA

A jeruzsálemi Felsőbíróóság tegnap 3-ról 6 hónapra szigorította Sálom Busári jemeni származású izraeli polgár büntetését, akit a törvényszék többnejűségben mondott bűnösnek és első fokan aránylag enyhe büntetésre ítélte.

Busári azzal indokolta cselekedetét, hogy első felesége évek óta elutasítja minden közeledési kísérletét, és nem akart a vallási parancsolatok ellen vétkezni azzal, hogy rossz hírű nővel barátkozzon.

TIZMILLIÓ DOLLÁROS ADOMÁNY A SZEGÉNYNEGYEDEK UJJÁÉPÍTÉSÉRE

Egy délamerikai zsidó névtelenül ajánlotta fel az összeget

A Szochnut közgyűlés hétfői ülésén, amikor a szegény-negyedek ujjáépítése szerepelt a napirenden és Jechiel Admoni, a projektum igazgatója tartott beszámolót — hirtelen felpattant helyéről az egyik délamerikai delegátus és bejelentette, hogy örvendetes hírt szándékozik közölni.

A terem hirtelen elcsendesedett, a többszáz delegátus a felszólaló felé fordult, aki elmondotta, hogy egy délamerikai zsidó, aki nem kívánja megnevezni magát, 10 millió dollárt ad a szegény-negyedek ujjáépítése céljaira, azzal a kikötéssel, hogy ebből az összegből szakiskolákat építsenek. Azt kéri ugyanakkor, hogy a kormány hasonló összeggel járuljon a programhoz.

A delegátusok zajos tetszés-nyilvánítással fogadták a bejelentést, amely egyben annak a jele is volt, hogy megváltozott a közhangulat bel- és külföldön egyaránt ezzel az üggyel kapcsolatban. Mig a multban főleg csak panaszok hangzottak el bürokráciával, halogattással, általános rossz szervezéssel kapcsolatban — most a „nehéz szüless” után megindult a lendületes munka.

Erre utaltak a felszólalók is. Dávid Lévi miniszterelnökhelyettes és sikunügyi miniszter, aki a program lebonyolítását irányítja, azt hangoztatta, hogy „ez a komplikált, de áldásos munka már javában folyik. A szegény-negyedek ujjáépítése több tizezer izraeli családot érint, amelyet a súlyos lakáskörülmények sodortak rendkívül hátrányos társadalmi helyzetbe. Most közösen kell bepótolni azt, amit éveken át elmulasztottak.”

Lévi héberül beszélt — ellenében a Szochnut ülés megkezdte az angol tárgyalási nyelvvel. A miniszter kérdőzést nélkül ismertette a probléma súlyosságát, beleértve a program lebonyolításának nehézségeit, amelyeket nagy részben bürokratikus problémák okoztak. Ugyanakkor bejelentette azt is, hogy az első öt szegény-negyed ujjáépítése már ebben az évben befejeződik. A súlyos gazdasági hely-

szavakat, hanem tetteket is követel.

Lévi megígérte, hogy ő és helyettese, Mose Kácáv együttműködik a Szochnuttal a program végrehajtása, illetve a problémák megoldása érdekében. „Megengedhetetlen, hogy két cím és két program legyen. Az erőfeszítést egyetlen programra kell koncentrálni és nem szabad energiát pocékolni végtelen vitákra.”

ÉHSÉGSZTRAJKOLÓ ORVOSOK

Peruban immár negyedik hete sztrájkol 12 ezer orvos és ennek következtében be kellett zárni a legtöbb kórházat. Az orvosok közül heten bezárkóztak a limai katedrálisba és éhségsztrájkot hirdettek, amíg a kormány nem lesz hajlandó javítani bérüket és munkafeltételeiket.

Nagyarányu sikkasztással gyanúsítják a 20 éves pénztárosnőt

A rendőrség letartóztatta a petách-tikvai Beilinson kórház közelében lévő Dán Hásáron szupermárketjének pénztárosnőjét, akit azzal gyanúsít, hogy több tizezer sekeles sikkasztást követett el. A 20 éves pénztárosnő, Báltja Ávitán hét hónappal ezelőtt került állásba. Egy hónappal ezelőtt az egyik véő szerezte, hogy a pénztárosnő a vásárolt árucikkek egy részét nem jegyzi be. Amikor erre felhívta a pénztárosnő figyelmét, azt mondotta, hogy „pardon, megfeledektem róla.” Ezután kézzel írta rá az árakat az automata pénztár számoló szalagjára.

Miután ez a vezetőség tudomására jutott, megfigyelés alá helyezte a pénztárosnőt és kiderült, hogy gyakran járt el hasonló módon. Ha az illető véő nem tett volna panaszt, szokásos ellenőrzés során nagyon nehéz lett volna a vezetőségnek rájönni a sikkasztásra.

A pénztárosnőt — aki egyébként előrehaladott tehetségű állapotban van — ügye tárgyalásig szabadlábra helyezték.

Az utóbbi két évben a Dán Hásáron szupermárket tíz esetben fordult a rendőrséghez alkalmazottai által elkövetett bűncselekmények ügyében.

A NAGYVILÁGBÓL

XVI. Carl Gustaf svéd király (36) szabadságát az archeológusokkal akarta tölteni, akik az 1676-ban elsüllyedt Kronan svéd hadihajó roncsait igyekeznek kiemelni a tengerfenékről. A királyra rábízták egy felvonószervezet felszerelését a 128 bronzágyú egyikére, 30 méterrel a tengerszint alatt, de olyan ügyetlenül csinálta, hogy a lelet még mélyebbre süllyedt az iszapba. A király levonta a konzekvenciákat, s folytatta üdülését, az archeológusok pedig a munkájukat.

A suszter maradjon a kaptafánál, király a koronánál...

A „SUPERKÉM”

PÁRIZS. — Hatvankilenc éves korában meghalt Dusko Popov, a szuperkém. A jugoszláv származású Popov 1940-ben a náci hadsereg kémelhárító szolgálatában, az Abwehrben dolgozott, és Canaris tengernagy Angliába küldte egy kémhálózat megszervezésére. Popov közölte az angol kémiszolgálattal megbízatását és a tőlük kapott információkat továbbította Canarisnak, aki nagyon meg volt vele elégedve. Anynyira, hogy 1941-ben az USA-ba küldte kémhálózat megszervezésére. Popov egyéb fontos dokumentumok között magával vitte az amerikaiak ellen készülő japán támadás kétségtelen bizonyító anyagait. Az FBI főnöke Edgar Hoover nem hitt „az utazó balkáninak” és íróasztalfiókjába süllyesztette a dokumentumokat. Így az amerikaiakat 1941. december 7-én teljesen váratlanul érte Pearl Harbourban a japán támadás. A háború után Popov gazdasági tanácsadóként működött és „a szuperszion” címmel írta meg emlékiratait.

A „KOLLEGA” VADOL

ABIDJAN. — Jean Bedel Bokassa volt közép-afrikai császár, aki jelenleg Elefántcsontparton él, bejelentette, hogy a francia állampolgársága megvonásával kapcsolatban indított perét október 31-én tárgyalja egy párizsi törvényszék. Bokassának rémtettei miatt kellett elmenekülnie országából, lényegében a francia ejtőernyősök fosztották meg a trónjától, és utólag Giscard d'Estaing kétségbevitte francia állampolgárságát, noha Bokassa a háború után őrmester volt az indoknai francia hadseregben. Bokassa törvényszéki úton kívánja érvényesíteni állampolgári jogait és arra hivatkozik, hogy francia nyugdíjat kap, amelyet még mindig folyósít neki az abidjani francia követség, és ebből a nyugdíjból levonják a francia betegsegélyző illetékeit. Ezt külön nehezményezi Bokassa, mert a volt francia frontharcosok nem fizetnek betegsegélyzőt. Bokassa francia katonai nyugdíjra egy aktív kapitány zsoldjának felel meg. Bokassa azzal vádolja Giscardot, hogy összeesküvést szervezett ellene, amikor ő még császár volt és befolyásolta az Afrikába küldött bizottságot, amely kivizsgálta a Bokassa által elkövetett gyermekgyilkosságokat, amiket a császár tagad. „Giscard most munkanélküli uralkodó, akárcsak én” — jelentette ki Bokassa.

APA ÉS LÁNYA

WASHINGTON. — Maureen Reagan (41), az elnök idősebbik lánya, aki egy nagyvállalat elnöke, ismét összeütközött az apjával, aki állítólag meg akarja akadályozni politikai karrierjét. A Kaliforniába látogató Reagant megkérdezték, igaz-e, hogy lánya jelölteti magát a szenátusi választásokon. Az elnök azt felelte: „Remélem, hogy nem”. Felháborodott lánya tiltakozását kommentálva Reagan beismerte, hogy hibát követett el. „Abban a pillanatban, amikor kicsúszott a számon ez a mondat, tudtam, hogy bakot löttem” — vallotta be a Fehér Ház ura. Bocsánatot kért, de a politikai megfigyelők szerint biztos, hogy meg akarja akadályozni a lánya politikai karrierjét.

„EGYELŐRE”

JOHANNESBURG. — A Dél-afrikai Köztársaság vezérkari főnökének a jelentéséből kiderül, hogy „az angolai akcióban” öt-hezer katona vett részt. Wiljoon tábornok vezérkari főnök kijelentette, hogy az összes csapatokat visszavonták Angolából és ezzel véget ért (egyelőre) a terroristák elleni „megelőző és korlátozott üldözési akció”. Ha az MPLA nevű szervezet nem hajta végre több fegyveres akciót Namíbiában, nem ismételik meg az akciót. A tábornok szerint a dél-afrikai csapatok csak 7 embert veszítettek, míg az ellenség több százat. (Angolában nem teletközzé jelentést a veszteségekről.) A dél-afrikai csapatok első sorban egy olyan terrorista bázist kívántak megsemmisíteni, amelyen kubai és keletnémet szakosított SAM-3 típusú rakétakilövő berendezéseket szereltek fel. Angola hatóságai tagadják a rakéták jelenlétét területükön és azt állítják, hogy a dél-afrikai csapatok megfélemlítő akcióinak semmi köze nem volt a Namíbiában működő felszabadítási mozgalom tevékenységével.

SÁMIR KÜLFÖLDI UTJA

Jicchák Sámir külügyminiszter a közeljövőben Dél-Amerikai körútra indul. Látogatást tesz azokban az országokban, amelyek szoros kapcsolatokat tartanak fenn Izraellel.

Sámir Begin miniszterelnök kíséretében lesz a washingtoni csúcstalálkozó, majd New Yorkban résztvesz az UNO közgyűlés megnyitásán.